

היה קורא פרק שני ברכות

יד.

עין משפט נר מצוה

יג א טור וסעיף א"ח סימן
מחלף סעיף ב:
יד ב מ"י פ"ג מהלכות
מנחה הלכה ט טור
ש"ע א"ח סימן תכ סעיף
ד וסעיף תפח סעי' א' וסימן
מגמל סעיף ג:
יז ב מ"י פ"ג מהלכות
מנחה הלכה ז סעיף
ה מהלכות (ברכות) ע"ש
טו"ע א"ח סימן י"ד סעיף
ב:
יח ב מ"י פ"ג מהלכות
מנחה הלכה ז טו"ע
א"ח סימן תקסו סעיף א'
וכי א"ח סימן פ"א דף
קצ"ג:
י"ו מ"י פ"ו מהלכות
מנחה הלכה ז סעיף
א' ו מ"י ט"ו ש"ע א"ח
סימן ט"ט סעיף ב:
יח ו מ"י ט"ט סעיף ט'
ד מ"י ט"ט סעיף ג:
י"ח מ"י פ"ג מהלכות
מנחה הלכה ז סעיף
א' ו טו"ע א"ח סימן ט'
סעיף ה:

ימים שהיחיד גומר בהם את ההלל. לאו דוקא יחיד אלא אפילו
כזור קורא יחיד כיון שאין כל ישראל ציחד כמו שהיו
בשמיטת פסחים ז"ל בניסן ולא דוקא גומר דודאי ק"ל דימים שאין
יחיד גומר את ההלל אין חובה לאמרם כלל אפילו בדיוק דהכי משמע

אחי כך שמו: **סוף דני רבי חיאל**. שהיה שונה בצנית רבי חיאל:
מהו שיפסיק. לשאלת שלום: **ימים שהיחיד גומר בהן אם ההלל**.
שהוא חובה לכל אדם והם אחד ועשרים יום בשנה כדאמרין במסכת
ערכין (ד' י'): **מהו שיטעום**. את התבשיל לדעת אם לריך מלח או
תכלין: **טעומת**. טעומת תבשיל:

ובפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב שלום
לכל אדם תניא נמי הכי הקורא את שמע ופגע
בו רבו או גדול הימנו בפרקים שואל מפני
הכבוד וא"צ לומר שהוא משיב ובאמצע שואל
מפני היראה ואצ"ל שהוא משיב דברי ר' מאיר
ר' יהודה אומר באמצע שואל מפני היראה
ומשיב מפני הכבוד ובפרקים שואל מפני
הכבוד ומשיב שלום לכל אדם בעא מיניה אחי
תנא דבי רבי חיאל מרבי חיאל בהלל אובמגילה
מהו שיפסיק (א) אמרין ק"ו ק"ש דאורייתא פוסק
הלל דרבנן מבעיא או דלמא (ב) פרסומי ניסא
עדיף א"ל פוסק ואין בכך כלום אמר רבה
ימים שהיחיד גומר בהן את ההלל בין פרק
לפרק פוסק באמצע הפרק אינו פוסק וימים
שאין היחיד גומר בהן את ההלל אפי' באמצע
הפרק פוסק אינו והא רב בר שבא איקלע לגביה
דרבינא וימים שאין היחיד גומר את ההלל

רביעית. רביעית הלוג: **הדלו לכם**
מן האדם. כשיש לכם לתעסקו ככבוד ככבוד
המקום אל תתעסקו ככבוד אדם דאי
לאו הכי למה ליה לחדול: **ושמאל**.
לא דריש לשון זמנה אלא כמשמעו
זמנה משכמו ליה שהקדמת כבודו
לכבודי: **שואל מפני הכבוד**. והא
ק"ש קודם תפלה הוא וקמתי שואל:
סגסמה ר' אבהו. להא דרב ושמואל
לסגסרי: **במשלים לפסחו**. אכל פגוע
בדרך שואל: ה"ג אמר רב אידי **זר**
אבין אמר רב יצחק זר אשיאן אסור
לאדם לעשות תפלו קודם שיפסל:
זרק. תפלה שמזדיקין לבוראו והדר
יוסס פעמיו לדרכי חפזיו: אל
חקרי שבע אלא שבע. ילין זל
יפקד מן השמים צלום הכי הוא
רע לכך אין משגיחין לפקדו:
וה'

הוא ולא פסיק ליה שאני רב בר שבא דלא חשיב עליה דרבינא: בעי מיניה
אשיאן תנא דבי ר' אמי מר' אמי השרוי בתענית מהו שיטעום אכילה ושתיה
קביל עליה והא ליכא או דילמא הנאה קביל עליה והא איכא א"ל טועם ואין
בכך כלום תניא נמי הכי: מטעמת אינה טעונה רכה ויהשרוי בתענית טועם
ואין בכך כלום עד כמה ר' אמי ור' אסי טעמו עד שייעור רביעית: אמר רב
הכל הנותן שלום לחבירו קודם שייתפלל כאלו טעמו במה שנאמר: יחדלו לכם
מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא: אל תקרי במה אלא במה
ושמואל אמר במה חשבתו לזה ולא לאלוה מתיב רב ששת בפרקים שואל מפני
הכבוד ומשיב תרגמה ר' אבא במשכים לפתחו (א) א"ר יונה א"ר זירא כל העושה
חפציו קודם שייתפלל כאלו בנה במה א"ל במה אמרת א"ל לא אסור קא אמינא
וכדרב אידי בר אבין דאמר רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאן אסור
לו לאדם לעשות חפציו קודם שייתפלל שנאמר: צדק לפניו יהלך וישם לדרך
פעמיו ואמר רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאן: יכל המתפלל ואח"כ
יוצא לדרך הקב"ה עושה לו חפציו שנאמר צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו:
(א) א"ר יונה א"ר זירא: כל הלך שבעת ימים בלא חלום נקרא רע שנאמר (שבע
ילין בל יפקד רע אל תקרי שבע אלא שבע א"ל רב אחא בריה דרבי חיאל
בר אבא הכי א"ר חיאל א"ר יוחנן כל המשביע עצמו מדברי תורה ולן אין
מבשרין אותו בשורות רעות שנאמר ושבע ילין בל יפקד רע: אלו הן בין
הפרקים וכו': א"ר אבהו א"ר יוחנן הלכה כר' יהודה דאמר בין אלהים
לאמת ויצויב לא יפסיק א"ר אבהו א"ר יוחנן מאי טעמיה דרבי יהודה דתיב
וה'

היה ולא פסיק ליה שאני רב בר שבא דלא חשיב עליה דרבינא: בעי מיניה
אשיאן תנא דבי ר' אמי מר' אמי השרוי בתענית מהו שיטעום אכילה ושתיה
קביל עליה והא ליכא או דילמא הנאה קביל עליה והא איכא א"ל טועם ואין
בכך כלום תניא נמי הכי: מטעמת אינה טעונה רכה ויהשרוי בתענית טועם
ואין בכך כלום עד כמה ר' אמי ור' אסי טעמו עד שייעור רביעית: אמר רב
הכל הנותן שלום לחבירו קודם שייתפלל כאלו טעמו במה שנאמר: יחדלו לכם
מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא: אל תקרי במה אלא במה
ושמואל אמר במה חשבתו לזה ולא לאלוה מתיב רב ששת בפרקים שואל מפני
הכבוד ומשיב תרגמה ר' אבא במשכים לפתחו (א) א"ר יונה א"ר זירא כל העושה
חפציו קודם שייתפלל כאלו בנה במה א"ל במה אמרת א"ל לא אסור קא אמינא
וכדרב אידי בר אבין דאמר רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאן אסור
לו לאדם לעשות חפציו קודם שייתפלל שנאמר: צדק לפניו יהלך וישם לדרך
פעמיו ואמר רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאן: יכל המתפלל ואח"כ
יוצא לדרך הקב"ה עושה לו חפציו שנאמר צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו:
(א) א"ר יונה א"ר זירא: כל הלך שבעת ימים בלא חלום נקרא רע שנאמר (שבע
ילין בל יפקד רע אל תקרי שבע אלא שבע א"ל רב אחא בריה דרבי חיאל
בר אבא הכי א"ר חיאל א"ר יוחנן כל המשביע עצמו מדברי תורה ולן אין
מבשרין אותו בשורות רעות שנאמר ושבע ילין בל יפקד רע: אלו הן בין
הפרקים וכו': א"ר אבהו א"ר יוחנן הלכה כר' יהודה דאמר בין אלהים
לאמת ויצויב לא יפסיק א"ר אבהו א"ר יוחנן מאי טעמיה דרבי יהודה דתיב
וה'

(א) שבת דף כג: ג (ב) סוטה
ד: ד (ג) ע"י רש"י (ד) לקמן דף
נה: (ו) וס' איתא ר' עובדיה ב"ה
בשאלותיו (ז) נפ' מקנן.
(ח) זיל ואמר (ט) זיל עד
שיפסל (י) ופחותו כבודו
כילי רש"י (יא) פסחים פ"י
ה"ה

תורה אור השלם

1. חדלו לכם מן האדם
אשר נשמה באפו כי במה
נחשב הוא: שיעורו ב כב
צדק לפניו יהלך וישם
לדרך פעמיו.
2. תהלים פ"ד
ק"ש קודם תפלה הוא וקמתי שואל:
סגסמה ר' אבהו. להא דרב ושמואל
לסגסרי: במשלים לפסחו. אכל פגוע
בדרך שואל: ה"ג אמר רב אידי זר
אבין אמר רב יצחק זר אשיאן אסור
לאדם לעשות תפלו קודם שיפסל:
זרק. תפלה שמזדיקין לבוראו והדר
יוסס פעמיו לדרכי חפזיו: אל
חקרי שבע אלא שבע. ילין זל
יפקד מן השמים צלום הכי הוא
רע לכך אין משגיחין לפקדו:
וה'

הגהות הב"ח

(א) גמ' מהו שיפסיק מי
אמרין: (ב) תוס' ד"ה
ימים וכו' מלי דהיה
אלול ואתקיימה דמי טע'
(ג) בא"ד ח"ט מיושב דברי
סופרו משמע: (ד) בא"ד
בירושלמי וברי סופרו זז:
(ה) בא"ד מהו שמשגיחין מן
הלל:

גליון הש"ס

גמ' בפסקת ב"י ע"י ילקוט
ש"א ד"ד בפסוק ויפדו העם
את יונתן:

מוסף רש"י

כאילו עשאו במה. עבודה
כוכבים (סוטה ד). אל תקרי
שבע אלא שבע. ז' לילת
כילי ולא יפקד בשום חלום הכי
הוא רע וטעם אמתו ואין
מלאים לו נשום (לקמן נה).

רב ניסים גאון

אמר (רבא) [רבא] ימים
שהיחיד גומר בהן
את ההלל כו'. איתיה
לפירושיהו
תענית ב"ב פרקים בשנה
דף כח דאמר ר' יוחנן
משום ר' שמעון בן יהורזק
י"ח ימים יחיד גומר בהן את
ההלל כו' והתם נמי אמרין
אמר (רבא) [רבא] זאת
אומרת הלל ורזאש תודיש
לא דאורייתא ולפיכך תתיר
רבא לפסוק בר אפי' באמצע
הפרק:

שרצה לחייב עצמו מצדן ואין זה צרכה לצטלה מדי דהוה אלוכל (א) ואתפילין דהני נשי מצרכות אע"ג שאין חייבות וכלילי פסחים יש שמצרכין
פעמים בתחלה לקרות ואחר הסעודה אחר שפון מצרכין לגמור ומיימי ראה מירושלמי (דפיק א') מנהיה דמיימי עלה דכל הצרכות פותחין
בצדן חוץ מן הצרכות הסמוכות לצרכות וצרכת הפירות והמזנות ופרקי צירושלמי עלה והא איכא גאולה פירוש אשר גאלנו דסמוכה לצרכות
ואמאי פותחת בצדן שנייא דאם שמעה בצדכ"ג יאל ופרקי והרי סופה פירוש יהללן דאינה סמוכה שהסעודה מפסקת ואפי"ה אינה פותחת
בצדן ומשני שמים הנה אחת להבא ואחת לשעבר פירוש אחת להבא זו היא אותה צרכה שמצרכין אחר אכילה לגמור ולאותה צרכה היא
סמוכה אחת לשעבר היינו אותה צרכין קודם אכילה אלמא דמצרכין שני פעמים אכל זה הפירוש אינו מיושב דברי (א) סופא משמע
דקאי הצרכה דאשר גאלנו דקאי זה מתחלה אלא דאי הצרכה דאשר גאלנו קאי כאשר אפרש מיהו משמע צירושלמי כאשר פירשתי תחלה
שהיו מצרכין צ' פעמים תחלה וסוף אכל אומר ר' יהודה דזו היא תמיהא גדולה מאחר שצריך קודם אכילה אמאי מפסיק ואוכל צינתים שהרי
צינתים שאין יחיד גומר בהן את ההלל כיון שצריך תחלה כמו הכא אינו מותר לפסוק אלא מפני הכבוד דאי בשלל צריך אמאי
לא יפסיק בזמנא אפילו שלא מפני הכבוד הא לא היה מפסיק שום צרכה אלא נראה הא דפריך צירושלמי הרי גאולה דמשמע
דמצרכין עליה בתחלה איירי בזמנא שפירא הסדר צבת אחת שאז אינו מפסיק שאינו לריך אכל אינו שמפסיקין לאכול אין לנו לצרכן כלל
לא בתחלה ולא בסוף והא דקאמר צירושלמי והרי (א) סופא זהו אשר גאלנו דחוטמת בצדן ואמאי והא הודאה צעלמא היא כצרכת פירות
ואמאי חוטמת בצדן ומשני שמים הנה שתי גאולות אחת להבא ואחת לשעבר פירוש לעמד כמו יגיעו וגם היא ארוכה קאת וגם יש
בה לשעבר כמו שאין גאלנו מנאולת מנארים לפיכך חוטמת בצדן ומתה לצרכין שני פעמים אכל זה הפירוש אינו מיושב עמה ואפי"ה
אינה פותחת בצדן יש ליתן טעם לפי שהיא הודאה צעלמא ואפילו שהיא ארוכה קאת תקנו בה חתימה ולא פתיחה כמו אלהי נשמה. וכן
משמע צירושלמי שהיה דרכן לומר הלל צבית הכנסת ואח"כ שותין כוסות שלהם צביתם בלא שום סדר דצעי צירושלמי (פ' ע"ט) שתאן צבת
אחת מהו פירוש זה אחר זה בלא הלל וסדר צינתים מהו (א) שמעיין מן הדא דא"ר יוחנן הלל אס שמעה צבית הכנסת יאל וכן משמע
תוספתא (א) דמי שלא היה יודע וכנסת צבית הכנסת וכו' והשתא נמי מיושב דשצביל כך פותחת צרכה דאשר גאלנו בצדן דטעמא שאינה
סמוכה כי הא דאם קרא הלל בצדכ"ג יאל: **אן דילמא הנאה קביל עליה**. האי ליטנא משמע דמיימי יחיד שקבל עליו אכל
בתענית הכתוב לא: **טועם ואין בכך כלום**. פירש ר"ח שחור ופולט דלא חשיב הנאה מן הטעמיה אכל בולע לא
אפילו בשאר תעניות ומשום הכי הפולט אינו לריך צרכה שאינו נהנה: **במשכים** לפתחו. וכן הלכה אכל פגוע צחקרי מותר:
למה

שרצה לחייב עצמו מצדן ואין זה צרכה לצטלה מדי דהוה אלוכל (א) ואתפילין דהני נשי מצרכות אע"ג שאין חייבות וכלילי פסחים יש שמצרכין
פעמים בתחלה לקרות ואחר הסעודה אחר שפון מצרכין לגמור ומיימי ראה מירושלמי (דפיק א') מנהיה דמיימי עלה דכל הצרכות פותחין
בצדן חוץ מן הצרכות הסמוכות לצרכות וצרכת הפירות והמזנות ופרקי צירושלמי עלה והא איכא גאולה פירוש אשר גאלנו דסמוכה לצרכות
ואמאי פותחת בצדן שנייא דאם שמעה בצדכ"ג יאל ופרקי והרי סופה פירוש יהללן דאינה סמוכה שהסעודה מפסקת ואפי"ה אינה פותחת
בצדן ומשני שמים הנה אחת להבא ואחת לשעבר פירוש אחת להבא זו היא אותה צרכה שמצרכין אחר אכילה לגמור ולאותה צרכה היא
סמוכה אחת לשעבר היינו אותה צרכין קודם אכילה אלמא דמצרכין שני פעמים אכל זה הפירוש אינו מיושב דברי (א) סופא משמע
דקאי הצרכה דאשר גאלנו דקאי זה מתחלה אלא דאי הצרכה דאשר גאלנו קאי כאשר אפרש מיהו משמע צירושלמי כאשר פירשתי תחלה
שהיו מצרכין צ' פעמים תחלה וסוף אכל אומר ר' יהודה דזו היא תמיהא גדולה מאחר שצריך קודם אכילה אמאי מפסיק ואוכל צינתים שהרי
צינתים שאין יחיד גומר בהן את ההלל כיון שצריך תחלה כמו הכא אינו מותר לפסוק אלא מפני הכבוד דאי בשלל צריך אמאי
לא יפסיק בזמנא אפילו שלא מפני הכבוד הא לא היה מפסיק שום צרכה אלא נראה הא דפריך צירושלמי הרי גאולה דמשמע
דמצרכין עליה בתחלה איירי בזמנא שפירא הסדר צבת אחת שאז אינו מפסיק שאינו לריך אכל אינו שמפסיקין לאכול אין לנו לצרכן כלל
לא בתחלה ולא בסוף והא דקאמר צירושלמי והרי (א) סופא זהו אשר גאלנו דחוטמת בצדן ואמאי והא הודאה צעלמא היא כצרכת פירות
ואמאי חוטמת בצדן ומשני שמים הנה שתי גאולות אחת להבא ואחת לשעבר פירוש לעמד כמו יגיעו וגם היא ארוכה קאת וגם יש
בה לשעבר כמו שאין גאלנו מנאולת מנארים לפיכך חוטמת בצדן ומתה לצרכין שני פעמים אכל זה הפירוש אינו מיושב עמה ואפי"ה
אינה פותחת בצדן יש ליתן טעם לפי שהיא הודאה צעלמא ואפילו שהיא ארוכה קאת תקנו בה חתימה ולא פתיחה כמו אלהי נשמה. וכן
משמע צירושלמי שהיה דרכן לומר הלל צבית הכנסת ואח"כ שותין כוסות שלהם צביתם בלא שום סדר דצעי צירושלמי (פ' ע"ט) שתאן צבת
אחת מהו פירוש זה אחר זה בלא הלל וסדר צינתים מהו (א) שמעיין מן הדא דא"ר יוחנן הלל אס שמעה צבית הכנסת יאל וכן משמע
תוספתא (א) דמי שלא היה יודע וכנסת צבית הכנסת וכו' והשתא נמי מיושב דשצביל כך פותחת צרכה דאשר גאלנו בצדן דטעמא שאינה
סמוכה כי הא דאם קרא הלל בצדכ"ג יאל: **אן דילמא הנאה קביל עליה**. האי ליטנא משמע דמיימי יחיד שקבל עליו אכל
בתענית הכתוב לא: **טועם ואין בכך כלום**. פירש ר"ח שחור ופולט דלא חשיב הנאה מן הטעמיה אכל בולע לא
אפילו בשאר תעניות ומשום הכי הפולט אינו לריך צרכה שאינו נהנה: **במשכים** לפתחו. וכן הלכה אכל פגוע צחקרי מותר:
למה